

חשמונאים (שעון ק"ץ)

כניסת השבת: 19:28

יציאת השבת: 20:31

שבת קודש

פינחס

מפטירים:

"דְּבַרְי יְרְמְיָהוּ בֶן חֶלְקִיָּהוּ"

(ירמיהו פרק א פסוק א)

פרסומים תורניים
בהלכה, הגות, אגדה ופרשת שבוע
ע"ש ששון בן שמחה לבית בוחניק ז"ל

מהלכות ברכת הראיה עפ"י שו"ע – סימן רכה' ורכו' ופוסקים אזורונים

הקדמה

ט. הרואה תוכי ומתפעל מאוד מיופיו והדרו, מברך בשם ומלכות ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שככה לו בעולמו. (ילקוט יוסף ג)
י. מה שכתב מרן שהרואה גוי נאה מברך, היינו ראה בעלמא, שמותר אבל להסתכל בו ביותר ולהתבונן בדמותו אסור ואסור לומר כמה נאה כותי זה משום לא תחנם. (משנה ברורה)
יא. המתעטש ואומרים לו "חיים טובים" מותר לו להשיב לחבירו "יוסיפו לך שנות חיים" ורק אחר כך לומר "לישועתך קייתי ה'", כפי שנהגו. אבל השותה יין ורוצה לברך את המסובים באמירת "לחיים", נכון יותר שיקדים לברך ברכת הנהנין ויטעם מעט, ואח"כ יברך המסובים באמירת "לחיים", שאין להקדים ברכת בשר ודם לכבוד שמיים. (ילקוט יוסף ג)
יב. היוצא בימי ניסן וראה אילנות שמוציאים פרח, אומר: ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם. (מרן בשו"ע)
יג. "מי ניסן" – מתייחס לארצות בהם לבלוב האילנות הוא בניסן, והוא הדין בחודש אחר, כשרואה הלבוב פעם ראשונה מברך. (משנה ברורה)
יד. הברכה היא דווקא בראיית הפרחים, אולם אם ראה עלים חדשים לא יברך. ואף בפרח דווקא באילני מאכל שמזה הפרח עתיד להתגדל פרי אבל אילני סרק לא. (משנה ברורה)

כתב הטור עפ"י הגמרא במסכת ברכות נח:הרואה הכושי והגיחור שהוא אדום הרבה והלווקן שהוא לבן הרבה ואת הקפח והוא שבטנו גדול ומתוך עביו נראית קומתו מקופחת והננס והדרקונס והוא שמלא יבלת ופתוי הראש שכל שערתיו דבוקות זה בזה והפיל והקוף מברך ברוך אתה ה' משנה הבריות והחיגר והקיטע והסומא ומוכה שחין והבוהקנין והוא שמנומר בנקודות דקות אם הם ממעי אמו מברך משנה הבריות ואם נשתנו אחר כך מברך דיין האמת וכתב הראב"ד דווקא על מי שמצטער עליו, כמו בבריות טובות שיש הנאה לרואה. וכתב על כך הבית יוסף שטעמו מסתבר הוא, אלא שקשה מפיל וקוף, שלא שייך בהם מצטער עליהם ובכל זאת.

כתב עוד הראב"ד, שאינו מברך אלא פעם ראשונה שהשינוי עליו גדול מאוד אולם הטור כתב שמברך אחד לשלושים יום.
ראה בריות טובות או בהמה ואילנות טובות אומר ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שככה לו בעולמו גם בזה כתב הראב"ד דווקא בפעם ראשונה מברך עליהם ולא יותר ולא על אחרים אלא אם כן ראה נאים מהם.

פרטי הלכה

א. הרואה כושי, וגיחור, דהיינו שהוא אדום הרבה. והלווקן, דהיינו שהוא לבן הרבה. והקפח, דהיינו שבטנו גדול ומתוך עוביו נראית קומתו מקופחת. (לפי מסכת בבכורות מה. משמע שהוא ארוך ודק, ומאחר שדק הוא אינו יכול לסבול קומתו ונכפף ודומה כמי שחוליותיו שמוטות- משנה ברורה) והננס והדרקונה, דהיינו מי שהוא מלא יבלת. ופתוי הראש, שכל שערתיו דבוקות זה בזה, מברך: ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם משנה הבריות. (מרן בשו"ע)

ב. הרואה את הפיל ואת הקוף מברך: ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם משנה הבריות. (מרן בשו"ע)

ג. יש להתיר לבקר בגן חיות ולהסתכל במיני עופות אשר שם ולברך ברכת "משנה הבריות" בשם ומלכות על הפיל או על הקוף וכן עשו כמה מגדולי עולם, ומעיקר הדין, אין לחוש בזה משום "אל תפנו אל מדעתכם" (ילקוט יוסף ג')

ד. אסור ללכת לאצטדיון כדי לחזות במלחמת השוורים, וכל שכן אם משלם דמי כניסה, שבזה חר הוא לאיש משחית, ומסייע בידי עוברי עברה, שהרי אסור להמית ולהרוג בהמה או חיה שלא לצורך אכילה וכדומה, ועובר גם משום מושב ליציים. (ילקוט יוסף ג')

ה. הרואה את החיגר ואת הקיטע - שנקטעו לו ידיו ואת הסומא - משתי עיניו ומוכה שחין והבהקנים, והוא מי שמנומר בנקודות דקות, אם הם ממעי אמם, מברך: ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם משנה הבריות. (מרן בשו"ע) מתייחס לכולם, חוץ מהקיטע (משנה ברורה)

ו. אם נשתנה אחר כך מברך: ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם דיין האמת שבא לו זה על ידי זה עונש. ויש מי שאומר שדווקא על מי שמצטער עליו, אבל על גוי אינו מברך ואינו מברך אלא פעם ראשונה, שהשינוי עליו גדול מאד, ואפילו ראה כושי אחר. (מרן בשו"ע) משנה ברורה) ויש אומרים משלושים יום לשלושים יום (הרמ"א בהגה).

ז. הרואה אילנות טובות ובריות נאות, בין זכרים בין נקבות אפילו גוי או בהמה, אומר: ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שככה לו בעולמו. ואינו מברך עליהם אלא פעם ראשונה ולא יותר, לא עליהם ולא על אחרים, אלא אם כן היו נאים מהם. (מרן בשו"ע)

ח. עכשיו לא נהגו כלל לברך ברכה זו ומכל מקום נכון לברך בלא שם ומלכות. (משנה ברורה) ובילקוט יוסף חלק ג' כתב כי שהרואה בריות נאות במאוד, מברך "שככה לו בעולמו". ואחד גוי ואחד ישראל שווים בזה, ולא חוששים למיעוט שמא הוא ממזר. ורק כשהוא יודע בבירור שהוא ממזר, לא יברך ברכה זו, אפילו אם הוא באה ביותר.

אמרי בינה - מאמרי זו"ל בשבוע המידות הטובות

חכמי התורה המחלקים את הדיבור על חמישה חלקים: האחד - מצווה, השני - נזהר ממנו, השלישי - נמאס, הרביעי - נאהב, החמישי - מותר.
מצווה: היינו לדבר בדברי תורה ויראת שמים. **נזהר ממנו:** כגון עדות שקר ונבלות פה ורכילות. **נמאס:** שאין בו לא עבירה ולא תועלת כרוב סיפורי העולם, כגון לדבר מזה שנעשה כבר, וממנהג מלכים, וכמה דברים מענייני העולם. **נאהב:** הוא הדיבור המשבח מעשים טובים ומגנה מעשים רעים, ולשבח מעשי הצדיקים, כדי שייטיבו מנהגיהם בעיני בני אדם וילכו בדרכיהם, ולגנות הרעים עד שיתגנו וימאסו בעיני בני אדם, וימח זכרם, ויתרחקו מהם, ולא יתנהגו במנהגם. **המותר:** הוא דיבור של סחורה לפרנסה, וענין מלבושים, וענין אכילה ושתייה ושאר צרכיו, ומי שממעט דבריו בענין זה הוא משובח. לפי דברי חכמים רוב דברי העולם אין בו צורך, מלבד דברים שיש איסור גדול לדבר בהם, כגון ליצנות, וחניפות, ושקר, ולשון הרע. ועל אלו הארבעה יש לכתוב שער לכל אחד בפני עצמו לקמן.

בכמה מקומות טובה שתיקה, כגון אדם שפוגעת בו מידת הדין כמו באהרן דכתיב (ויקרא י ג): "וידום אהרן". ואם שמע בני אדם שמחרפים אותו - ישתוק. וזאת היא מעלה גדולה לשתוק למחרפים. וגם ירגיל אדם עצמו לשתוק בבית הכנסת, שזוהי צניעות. וזה צריך זריזות גדולה לכונן לבו בתפילה. ואם הוא יושב בין החכמים, ישתוק וישמע דבריהם, כי כשהוא שותק - שומע מה שלא ידע, וכשהוא מדבר - אינו מוסיף ידיעה. אך אם הוא מסופק בדברי החכמים, ישאל מהם, כי זאת השתיקה רעה היא מאד. שלמה המלך, עליו השלום, אמר (קהלת ג ז): "עת לחשות ועת לדבר", פעמים שהדיבור טוב ופעמים שהשתיקה טובה. ואמר החכם: כשלא תמצא אדם שמלמדך מוסר, הידבק בשתיקה פן תדבר שטות. עבור שהלשון קלה מאד, צריך לזהר מאד להכביד הלשון לשמור אותה שלא תדבר. רוב דברים כמשא הכבד, וכבידות של רוב דברים יותר מכבידות של רוב שתיקה. ואם שמע שחבירו מדבר, ישתוק עד שיסיים דבריו, כי "משיב דבר בטרם ישמע אולת היא לו וכלימה" (משלי יח ג). (על פי אורחות צדיקים - שער השתיקה)

מעשה אהרן

"לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלם" (פרק כה' - יב') - במדרש מובא על פסוק זה - בדין הוא שיטול שכרו.

רש"י אומר, שהיו השבטים מבזים אותו על שהוא מזרע של יתרו, ולכן בא הכתוב ויחסו אחר אהרן. וקשה על כך, הלא ייחוס זה אינו מבטל את העובדה שהוא מזרעו של יתרו?

נראה לומר כי מצאנו בגמרא, מעשה בכהן גדול שאמר לשני התנאים שמעיה ואבטליון בלשון זו: "יתון בני עממיא לשלם" - ברמזו על ידי כל שהם בני גרים. השיבו לו: "יתון בני עממיא לשלם דעבדין עובדא דאהרן, ולא ייתי בר אהרן לשלם דלא עביד עובדא דאהרן", שכן אהרן היה אוהב שלום ורודף שלום ואותו כהן גדול לא היה כך.

הרי למדים אנו מכאן, כי אדם אשר עושה כמעשה אהרן ראוי הוא לשלום, שהיא ברכתו של אהרן הכהן כפי שנאמר: "בריתי הייתה אתו החחים והשלום" (מלאכי ב-ה).

אם כן, זהו שאמר הכתוב: "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן" - אפילו לפי דבריכם, שהוא "בר עממיא", מזרעו של יתרו, אולם הוא "השיב את חמתי מעל בני ישראל" ועשה "עובדא דאהרן", ועל ידי זה הוא נקרא "בן אהרן הכהן" וראוי הוא לברכתו של אהרן "הנני נותן לו את בריתי שלום" ... היינו: "בדין הוא שיטול שכרו" - ברכת השלום, בדין מגיע לו, לפי שעשה "עובדא דאהרן" ...

שמירת שבת ונחלת ישראל

"ויקרב משה את משפטן לפני ה'" (פרק כז' - ה) - נחלת ארץ ישראל תלויה בשמירת השבת, כפי שאמרו חכמינו: "כל השומר שבת כהלכתו נותנין לו נחלה בלי מצרים", הרי ממילא מחלל שבת מאבד את נחלתו. חכמינו אמרו: "מקושש זה צלפחד". אם כן לכאורה התלבטותו של משה רבנו לא מובנת, שהרי מחלל שבת היה ואיבד את נחלתו וטענתו של בנותיו לא הייתה טענה כלל.

אולם, מצד שני מצאנו גם דעה האומרת: "מקושש לשם שמים נתכוון" ואם כן לא איבד את נחלתו.

לפיכך: "ויקרב משה את משפטן לפני ה'" - שהוא יודע מחשבות ויודע את כוונתו של צלפחד, אם הייתה לשם שמים אם לאו, ממילא יוכל להכריע אם מגיעה לו נחלה בארץ ישראל אם לאו... (אוהל תורה)

אשר יוציאם - אשר יביאם

"איש אשר יצא לפניו ואשר יבוא לפניו ואשר יוציאם ואשר יביאם" (פרק כז' - ז') מנהיג אמיתי צועד לפני העם ואינו נגרר מאחוריו. שומה עליו להרימם אליו ולא להשפיל עצמו אליהם, תוך וותרנות ומילוי כל מבוקשיהם. "אשר יצא לפניו ואשר יבוא לפניו" - שיצא לפניו וינהיג את העדה אחריה, ולא שיפנה לאחוריו לראות מה העם מבקש ולמלא את רצונו.

מנהיג שיוצא לפני העדה, הריהו מרים אותה אליו. כפי שפירש בעל חידושי הר"ם ז"ל: "אשר יוציאם" - שהוא מפקיע אותם מן השפלות והטומאה, "ואשר יביאם" - ומכניסם אל הרוממות והקדושה. אבל מנהיג שיוצא אחרי העדה, הרי הוא נגרר אחריה אל שפלותה... (אבני אזל)

שמירת הלשון

(על פי חפץ חיים השיעור היומי)

בכל המצבים, חייב השומע לעשות כמיטב יכולתו להפסקת הרכילות. אפשר לעשות זאת באמצעות שינוי נושא השיחה בצורה עדינה.

כשאדם מוצא את עצמו במחיצת מישהו המספר רכילות ואין הוא מצליח להפסיקו, עליו להתרחק מן המקום.

אם אין ביכולתו לקום ולצאת מן המקום, הוא חייב לפחות להחליט שלא להאזין לדברים, שלא להאמין להם ולהראות בברור בהבעות פניו את מורת רוחו מן הדבורים הללו.

למרבה הצער, יש בעלי לשון המרבים להוציא דיבה ולרכל דרך קבע, אולי כתוצאה מחוסר מעש או בשל הצורך להיות מעורים בחברה. אם אין האדם יודע בברור שביכולתו לעזור להם להיטיב את דרכיהם, עליו להימנע כליל מחברתם. אם אין לו אפשרות לנתק את הקשר עמם, ישתדל להמעיט אותו ולהפחית אותו ככל הניתן.

שאלה:

ספר תורה שחקקו בו בין הפסוקים ובאתנח וכדומה סימן,

כדי לסייע לעולה הקורא בתורה, האם הספר תורה נפסל ע"י כך, או לא?

תשובה:

במסכת סופרים פרק ג' הלכה ז' אמרו: ספר שפסקו ושניקד ראשי פסוקים שבו, אל יקרא בו. וכתב הרשב"א שהניקוד ופיסוק הפסוקים פוסלים את ספר התורה, שאין לנו אלא כנתינתו מסיני, שהרי כמה פעמים דורשים רבותינו המקרא והמסורת, ואם הוא מנוקד אין כאן מסורת... ומה שאמרו חז"ל במגילה ג: ויקראו בספר תורת האלוקים זה מקרא, מפורש זה תרגום, ויבינו במקרא אלו פיסוקי טעמים, היינו שהיו פוסקים הטעמים כפי שהיו מקובלים ממש בסיני בעל פה, וכמו שאמרו מפורש זה תרגום, ובדאי לא היה התרגום כתוב בספר.

בשו"ת הריב"ש סימן רפ"ו נשאל על ספר תורה שהניח בו הסופר ריווח כמלוא אות אחת בין פסוק לפסוק, וכתב, שאמנם במסכת סופרים הוזכר פיסול פיסוק הפסוקים בספר תורה, וכן כתב הרשב"א.

אולם הרמב"ם לא הביא פיסול זה. וכן אפשר לומר שדווקא בפיסוק של נקודות בדיו כדרך שעושים בחומשים יש לפסול, אבל בהנחת אויר בלבד אין זה פיסוק גמור להפריד הפסוקים, אלא כדי שיבין הקורא, ואין לנו להרבות בפיסולים אלא כמו שנזכר במסכת סופרים.

מרן הבית יוסף ב"ד סימן רע"ד הביא דברי הרשב"א והריב"ש, והוסיף, שכן כתב רבינו ירוחם, שספר המנוקד פסול, שיש אם למקרא ולמסורת, ואם ניקדו אין כאן מסורת, וכן כתב רבינו האי גאון בתשובה.

לכאורה היה נראה לומר שדווקא כשעשה כן בדיו נפסל הספר תורה, מה שאין כן בחקיקה בלי דיו לא פוסלת. ואעפ"י שאמרו בגיטין כ. שחקיקה בכלל כתיבה, זהו רק לענין גט וכדומה, אבל ספר תורה שדינו בכתיבה ע"י דיו דווקא, מהלכה למשה מסיני, כמבואר במסכת שבת קטז: אין חקיקת נקודות וטעמים פוסלת אותו.

אולם מדברי הריב"ש בתשובה הנ"ל נראה, שלא הכשיר אלא כשהניח הסופר ריווח בלבד בין פסוק לפסוק, ומשום שפעמים רבות מניח הסופר ריווח בסוף השיטה או באמצע השיטה, כפי שיזמנו לו, אבל חקיקה במסמר או בציפורן, שיש שינוי בספר תורה ממה שנמסר לנו מסיני, אין להכשיר. וכן פסק הגאון רבי משה חאגיז בספר "לקט הקמח", שאם עשה הסופר רשמים בספר תורה על ידי אצבע כסף שביד הקורא, לסימנים לטעמי המקרא, דינם ככתיבה בדיו, וספר התורה פסול עד שיעבירו.

והנה בשו"ת "אגרות משה" כך ו' חלק יורה דעה סימן קיז' שנשאל מהרה"ג עזריה בסיס, אודות ספרי תורה של קהל יוצאי תימן, שבהיות שמנהגם שכל עולה לספר תורה קורא בעצמו קריאת התורה, ולא רבים יחכמו בטעמי המקרא אתנחתא וסוף פסוק, לכן נסמן בחקיקה במסמר בצורת עיגול קטן לסימן באתנח ובסוף פסוק. ועשו כן על פי מה שהורה בספר רביד הזהב להקל בזה... והשיב שאין ליוצאי תימן לחוש, שלא יעלו לספר תורה כזה, שכדאי הוא "רביד הזהב" מגדולי חכמי תימן בדורות הקודמים לסמוך עליו, ואעפ"י שבמקומותינו אין להתיר לעשות כן, אבל לאנשי תימן הוא היתר גמור מאחר שהם עושים כן על פי הוראת רבם.

סיכום:

קהילות יוצאי תימן שנהגו לעלות לספר תורה שיש בו סימנים כאלה, ולברך על קריאת התורה, אין למחות בידם בחזקה ולעורר מחלוקת, כי גדול השלום, ובפרט שהרמב"ם בפרק י' מהלכות ספר תורה לא מנה דין זה אם הוא מנוקד או שיש בו פיסוקי טעמים, בכלל עשרים דברים הפוסלים ספר תורה.

ונראה כי מי שדבריו נשמעים ייטיב להורות לצאן מרעיתו לתקן הספר תורה על ידי מחיקת סימנים אלו, כדי שיהיה הספר תורה כשר לדעת כל הפוסקים. ודברי חכמים בנחת נשמעים. (עפ"י שו"ת יחוה דעת ו' נד')

גדולי ישראל

רבי רבי מרדכי יוסף מאיזבצא - "מי השלוז" נולד בשנת

ה-תקס"א לרבי יעקב. היה תלמיד מובהק לרבי שמחה בונם מפשיסטה, ורבי מנדל מקוצק. משנת ה-תר' החל להנהיג את עדת חסידי איזבצא.

מנהגו היה ללמוד כל הלילה שיעור בגמרא עם חסידיו, נכדו רבי גרשון מראדזין התבטא עליו "שכל פסיעותיו היו דברי תורה" רבי צדוק הכהן מלובלין העיד עליו שלא שח שיחת חולין מימיו. אהבת ישראל היתה תקועה בלבו. ובספרו מי השלוז פרשת בהר על הפסוק ולא תונו איש את עמיתו הזהיר שלא לקטרג אפילו על החוטא. על גדלותו כתב רבי צדוק הכהן מלובלין בהקדמת ספר בית יעקב. נלב"ע בשנת ה - תרי"ד.

סיפור השבוע

במשרד המחומם היטב, ישב איש מקריח מאחורי מכתבה עמוסה בתיקים בגדלים שונים. כולם עמוסים חומר "הרשעה". דומה שכל ההרשעות אשר בכל העולם נתקבצו ונלקטו בתיקים האלה. הפקיד הבכיר אפור השיער הביט בעיניים מלאות שינאה ברבי יענקל, שחוט של חסד היה משוך על פניו על אף חיוורונם. "חבר! – הרעים הקול שיצא מפיו של המקריח – חומר מצוי בידינו על פעולותיך כנגד המשטר!"

עיניו התכולות של רבי יענקל הביטו בו בתמימות: מתי הספיק בחייו הצעירים לחתור תחת השלטון, והרי הוא בחור ישיבה שכל עתותיו קבועים לתורה, ולקרוב יהודים לאביהם שבשמים. מתי היה לו זמן לחשוב כנגד המשטר ולדאוג לכישלוננו? הרהור בזק חלף במוחו – שלטון הס"מ מתמוטט לנוכח מסירות הנפש של יהודי. חיוך כמעט עלה על פניו. "מדוע הנך שותק? – הרעים האיש הקרח – משמע מודה אתה בהאשמות". "אני?! אמר רבי יענקל תמה מעט על שהעזיזי ופתח את פיו – אני בוגד ואיני ממוטט ממשלות, יהודי אני, יהודי חסיד, ובפקודת רבי עוסק אני בהפצת התורה, מקור החיות של עם ישראל".

וכי מבין הרשע את דבריו שנאמרו בשפה טהורה ועדינה? סטירת לחי הונחתה בפתאומיות על לחיו. הוא הרים את ידו לגעת במקום המכה ונזכר בתלמידיו, התמימים אותם למד במחתרת חומש וסידור, וגדולים יותר אותם למד משניות וגמרא.

מה ארע אחר כך זכר אך במעורפל דומה היה כי חלום משנה עובר עליו. הטפול בו היה קצר, קצר ביותר, תיקים עבים ושחורים נפתחו ונסגרו לפני עיניו בזריזות, ידיים גסות הלבישו אזיקים לידי ושוני גברתנים אנשי חוק דחפו אותו הצידה. לזוגתו הצעירה נשלחה ההודעה היתה קצרה, קצרה ביותר: "הבוגד יענקלביץ נשלח לסיביר למשך 10 שנים".

ברכות

מזל טוב למיכאל ואפרת תמים ה"ו לרגל הולדת הבן. יהי רצון מלפני שוכן מרומים שתזכו לגדלו עם שאל ילדיכם באושר, שמחה ונחת לאהבת תורה ויראת שמים, וימצאו חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם.

תשובות זוכה

עקב אילוצים התשובות הנכונות לפרשת חוקת יפורסמו א"ה בגיליון של השבת הבאה.

שם הזוכה בהגרלת הפתרונות לפרשת חוקת יפורסם א"ה בשבוע הבא

תקציר משיבוע שיעבר: הדים עמומים של שירה נשאו לתוך הלילה החורפי והקר, במרתף בניין התקיימה חתונה, המרתף מואר היה, אך לא היה זה אור גשמי, אלא אור שבקע מעוצמת השמחה שהייתה במרתף. המרתף הטחוב, נחצה לשניים, עזרת נשים ומקום לאנשים. ב"מזרח" על כסא מרופד ישב החתן, חוט של חסד משוך על מצחו. תלבושתו הדלה ללא רבב, והוא נראה כעורך חשבון נפש, לקראת הדף החדש שנפתח בחייו. לבו ומוחו עסוקים היו ב"מאמר" הקשור לגדלות יום החפה. הקהל שקוע היה בניגון דביקות, התקרובת הדלה, לא היא שרוממה את הרוח, השמחה היהודית היא שנתנה את העוז והתקומה.

החבורה ישיבה והאזינה בדריכות ל"שיחה" שקלחה מפי "רבי אריה" בסיומה קם הקהל ופתח בריקוד. "נטשקה", חסיד זקן, נטל בידי הרועדות את כינורו, ושפך ניגונים צובטי לב ומעוררי נפש. מתוך הקהל קפץ ויצא "מוטקה", הרקדן, ונשא עצמו בריקוד "קוזק סוער", שמחה והתלהבות הקיפו את הקהל כלו.

זוג עיניים חורשות רע, עקבו בערנות אחר השמחה היהודית. הוא הקיף את הבניין מספר פעמים כשהוא לבוש פרווה עבה שעוטפת אותו מכף רגל ועד ראש. בשעת לילה מאוחרת הסתיימה השמחה, הקהל בירך את בני הזוג הצעיר ועזבו את המקום. חלק מקהל נשאר להשתתף ב"שבע ברכות" שנערכו למחרת. צדקנית מהקהילה ליקטה ככל שיכלה ובישלה סעודה דלה לכבוד החתן והכלה. למחרת, לאחר שבע הברכות הופיעו שליחי ק.ג.ב. המשטרה החשאית, "בא עמנו"!! צו על החתן.

הביישן משיבוע שיעבר: עיניו התכולות של יענקל נעכרו קמעה, המילים הכואבות כמעט פרצו מפיו, וכי עתה מצאו להם פנאי לשטות בי? והלא כתוב כי יקח איש אשה חדשה...? אך לשונו נאלמה דום, והוא לא אמר דבר. הוא הביט באשתו שעמדה מהצד מרטיטה, בעיניים, שפחד וחלחלה נשקפים מהן, הביטה לסירוגין בבעלה ולהבדיל ברשעים. "בא עמנו" חזרו על הפקודה, רבי יענקל הלך אחריהם ככבשה המובלת לטבח.

טרם צאתו את מפתן הבית הניח ידו על המזוזה, ובעודו מפנה פניו הכאובות לרעייתו, ניסה להעלות חיוך ואמר: "יהיה טוב בעזרת ה'" "אמן" השיבה האשה הצעירה, ולאחר שנטרקה הדלת אחרי היוצאים צנחה על הכסא מתייפחת, ונתנה דרוך לדמעותיה שעד עתה היו כלואות במאמצים על אנושיים.

סיביר! – תיבה אחת מעבירה צמרמורת בלב אדם. סיביר! – ארץ הגזירה אשר באיה לא ישובון.

נר ה' נשמת אדם, גיליון זה מוקדש לעילוי נשמת:

מורי ורבי יעקב (מימון) בן ר' משה וסולטנה חורי ע"ה יחיאל (יחיא) בן יוסף ונעמה ארז ז"ל רחמים בן ורדה נחום ז"ל יצחק חיים בן רחל לוי ז"ל דוד בן יוסף ואסתר פריגל ז"ל אפרים בן עזרי יעקובי ז"ל שלום בן מזל מזרחי ז"ל רג'ינה (ג'נט) בת מיסה חדד ז"ל חנה (חנינה) בת בודה עמור ז"ל רחל בת מסעודה אלבו ז"ל רחל בת לאה ויצחק סימן טוב ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.א.

יהי רצון שישלח הקב"ה רפואה שלימה לכל חולי עמו ישראל ובכללם ל:

אברהם בן מסעודה אמיר ה"ו שמעון בן רחמה דנינו ה"ו הילד בן ציון יונה בן חנה אביגיל ה"ו נוריאל בן גוהרה נאמן ה"ו לימור בת רינה נעים ה"ו זינה בת בואנו ניאזוב ה"ו נירית בת מזל אהרוני ה"ו שרה מזל טוב בת לאה סימן טוב ה"ו

